

Sygn. akt VI U 3664/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lipca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 16 lipca 2013 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: P. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 21 czerwca 2012 r., znak: (...)

w sprawie: P. R.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu P. R. prawo do emerytury od dnia 11 czerwca 2012 r.,
- 2) stwierdza, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. akt VI U 3664/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 czerwca 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił przyznania ubezpieczonemu P. R. prawa do emerytury. Organ rentowy powołał się na przepisy art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /Dz. U z 2009 roku, nr 153, poz. 1227/ i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.)

W uzasadnieniu decyzji wskazał, iż ubezpieczony nie spełnia wymogów określonych w /w przepisach, ponieważ nie udokumentował wymaganego 15 letniego okresu pracy w szczególnych warunkach jak również na dzień 1 stycznia 1999 roku nie udokumentował ogólnego stażu pracy 25 lat.

Ubezpieczony złożył odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, iż spełnił wszystkie niezbędne warunki do przyznania mu prawa do wcześniejszej emerytury.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując dotychczasowe stanowisko. Nadto pozwany wskazał, iż nie uwzględnił ubezpieczonemu jako pracy wykonywanej w warunkach szczególnych zatrudnienia w następujących okresach:

- od dnia 4 września 1972 roku do dnia 20 sierpnia 1988 roku w Przedsiębiorstwie (...) S. A. z wyłączeniem okresu służby wojskowej, ponieważ na świadectwie pracy wystawionym w dniu 2 grudnia 1996 roku nie podano charakteru pracy ściśle według przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku. Ubezpieczony w okresie zatrudnienia pracował na stanowisku ślusarz- spawacz. W toku postępowania do ogólnego stażu pracy ubezpieczonego pozwany zaliczył okres pracy od dnia 27 stycznia do dnia 28 lutego 1998 roku z tytułu zatrudnienia u G. K.. Do ogólnego stażu pracy ubezpieczonego nie zostały zaliczone natomiast następujące okresy zatrudnienia:

- od 30 lipca do 31 października 1992 roku,

-od 15 marca do 17 maja 1993 roku,

-od 16 sierpnia do 31 października 1993 roku,

-od 23 kwietnia do 7 maja 1994 roku,

-od 23 maja do 18 czerwca 1994 roku na podstawie duplikatu świadectwa pracy z dnia 10 grudnia 2012 roku ponieważ pracodawca ubezpieczonego S. G. nie zgłosił do ubezpieczenia społecznego ubezpieczonego jako pracownika.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony P. R. (ur. dnia (...)), dnia

28 maja 2012 roku złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Organ rentowy uznał za udokumentowany staż ubezpieczeniowy na dzień 31 grudnia 1998 roku w wymiarze 24 lat,6 miesięcy i 19 dni w tym żadnego okresu pracy w warunkach szczególnych. Ubezpieczony nie jest członkiem OFE.

-okoliczności bezsporne

W okresie od dnia (...)do dnia (...)ubezpieczony był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) S. A. w R. zakład w B.. Ubezpieczony pracował w brygadzie remontowej, wykonywał prace remontowo- montażowe na oddziałach będących w ruchu. Początkowo ubezpieczony jeździł w delegacji- do cementowi N., w C., w M. Zakład w B. zajmował się świadczeniem usług na rzecz cementowi. Do obowiązków ubezpieczonego należał demontaż urządzeń, wymiana zużytych części. Oddziały na których ubezpieczony pracował były w ruchu, bądź były całkowicie wyłączone z ruchu. W trakcie wykonywania pracy w delegacji w cementowniach ubezpieczony pracował na oddziałach które były w ruchu lub były wyłączone z ruchu, delegacje takie trwały około miesiąca. W pozostałym okresie ubezpieczony pracował na rzecz zakładu pracy i świadczył usługi dla cementowni (...) wykonując prace budowlano- remontowe na oddziałach będących w ruchu. Prace te polegały na demontażu urządzeń, modernizacji urządzeń na oddziałach w których jako podstawowe wykonywane były prace w warunkach szczególnych. W zależności od zapotrzebowania ubezpieczony wykonywał bądź prace ślusarskie bądź spawalnicze. Ubezpieczony otrzymywał dodatek z tytułu wykonywania prac w warunkach szkodliwych oraz posiłki regeneracyjne. Ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy. W okresie od dnia 24 października 1972 roku do dnia 16 października 1974 roku odbywał służbę wojskową, po zakończeniu służby wojskowej powrócił do pracy na poprzednio zajmowanym stanowisku. W okresach od dnia 22 sierpnia 1988 roku do dnia 31 października 1990 roku, 18 lipca 1991 roku do dnia 3 września 1991 roku, od dnia 27 września do dnia 30 listopada 1991 roku, od dnia 21 kwietnia do dnia 4 lipca 1992 roku, od dnia 30 lipca 1992 roku do dnia 31 października 1992 roku, od dnia 15 marca 1993 roku do dnia 17 maja 1993 roku, od dnia 16 sierpnia do dnia 31 października 1993 roku, od dnia 23 kwietnia do dnia 7 maja 1994 roku, od dnia 23 maja do dnia 18 czerwca 1994 roku korzystał z urlopów bezpłatnych. Wraz z ubezpieczonym w jednej brygadzie remontowej zatrudniony był A. S.

oraz E. P. który z tytułu wykonywanej pracy uprawniony jest do wcześniejszej emerytury. Ubezpieczony kurs cięcia gazowego ukończył w dniu (...)roku, kurs spawania elektrycznego ukończył 8 lutego 1979 roku.

-dowód: zeznania świadków: A. S., E. P. k. 27-30 akt sądowych, dokumentacja z okresu zatrudnienia k. (...) akt sądowych, zeznania ubezpieczonego k. (...)akt sądowych

W okresach od 30 lipca do 31 października 1992 roku, od 15 marca do 17 maja 1993 roku, od 16 sierpnia do 31 października 1993 roku, od 23 kwietnia do 7 maja 1994 roku, od 23 maja do 18 czerwca 1994 roku ubezpieczony był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...). Ubezpieczony był zatrudniony w wymiarze 1/2 etatu i pracował na stanowisku sprzedawcy paliw. Pracę w przedsiębiorstwie (...) ubezpieczony świadczył w okresach korzystania z urlopów bezpłatnych w Przedsiębiorstwie (...) S. A. w R. zakład w B..

-dowód: zeznania świadka S. G. k. (...) akt sądowych, duplikaty świadectw pracy k. (...)akt sądowych, zeznania ubezpieczonego k. (...) akt sądowych

Sąd uznał zeznania świadków oraz ubezpieczonego złożone na okoliczność charakteru pracy ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie (...) S. A. w R. zakład w B. za wiarygodne. Świadczyli dokładnie opisali charakter wykonywanej przez niego pracy, nadto w tym samym okresie byli zatrudnieni wraz z ubezpieczonym, zatem dokładnie znali ubezpieczonego i widywali go przy wykonywaniu obowiązków pracowniczych, dodatkowo ich zeznania dotyczące zajmowanych przez ubezpieczonego stanowisk pracy znalazły potwierdzenie w dokumentach składających się na akta osobowe z okresów zatrudnienia ubezpieczonego. Podkreślić przy tym należy, iż świadek E. P. pracujący wraz z ubezpieczonym w jednej brygadzie- zatem wykonujący tożsame czynności pracownicze co ubezpieczony jest uprawniony z tego tytułu do wcześniejszej emerytury. Jako wiarygodne Sąd ocenił również zeznania świadka S. G. złożone na okoliczność zatrudnienia ubezpieczonego w należącym do świadka Przedsiębiorstwie (...), zeznania świadka znalazły potwierdzenie w zeznaniach ubezpieczonego. Stwierdzić należy także, iż okresy świadczenia przez ubezpieczonego pracy w Przedsiębiorstwie (...) pokrywają się z okresami korzystania przez ubezpieczonego z urlopów bezpłatnych w Przedsiębiorstwie (...)

(...) S. A. w R. Zakład w B..

Sąd zważył, co następuje:

Sąd dokonał oceny omówionego wyżej stanu faktycznego w kontekście przepisów art.184 i 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /Dz. U. z 2009 roku, nr 153,poz.1227 / oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.)

Zgodnie z treścią art. 184. ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27. (-25 lat w przypadku mężczyzn)

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego.(art. 184 ust 2)

Zgodnie z treścią art.32 ust 1 cytowanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet.)

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w cytowanym wyżej przepisie, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Z kolei przepisy rozporządzenia wykonawczego z dnia 7 lutego 1983 r., które nadal zachowały swoją moc na warunkach określonych w art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118 ze zm.), mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Niemniej jednak należy wskazać, iż w przypadku, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczeń potwierdzających okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach z przyczyn od siebie niezależnych, art. 472 i 473 k.p.c. umożliwiają ustalenie tych okoliczności w drodze postępowania odwoławczego przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z ww. artykułami w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych każdy fakt mający wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Sąd nie jest związany środkami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organem rentowym.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe, w tym zeznania ubezpieczonego, świadków oraz dowody składające się na akta osobowe z okresu zatrudnienia ubezpieczonego pozwala na stwierdzenie, iż ubezpieczony w okresie od dnia 4 września 1972 roku do dnia 20 sierpnia 1988 roku (- wraz z okresem odbywania służby wojskowej od dnia 24 października 1972 roku do dnia 16 października 1974) stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu cytowanego przepisu art. 184 ust 1, ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Wykonywana przez niego praca wymieniona jest w wykazie A dziale XIV poz. 25 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.) i jest pracą o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że ubezpieczony ma wymagany łączny ponad 15 letni okres zatrudnienia w warunkach szczególnych, uprawniający do przyznania prawa do wcześniejszej emerytury na mocy cytowanego art. 32 w zw. z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Sąd zaliczył również ubezpieczonemu okres odbywania przez niego zasadniczej służby wojskowej w czasie trwania stosunku pracy, bowiem ubezpieczony po powrocie z wojska zgłosił swój powrót do pracy. Pogląd taki utrwalony jest w orzecznictwie Sądu Najwyższego. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 kwietnia 2006 roku, sygn. akt IIIUK 5/06, OSNP 2007/7-8/108)

Ubezpieczony legitymuje się także na dzień 1 stycznia 1999 roku wymaganym ogólnym stażem pracy w wymiarze 25 lat, bowiem Sąd do stażu pracy ubezpieczonego uwzględnił okresy jego zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...). Okoliczność, iż za ubezpieczonego nie zostały w tych okresach odprowadzone składki na ubezpieczenie społeczne nie ma żadnego znaczenia, bowiem dla uznania okresu zatrudnienia wykonywanego przed wejściem w życie ustawy z 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych za okres składkowy w rozumieniu art. 6 ust. 1

pkt 2 tej ustawy nie jest wymagane wykazanie przez osobę ubiegającą się o emeryturę lub rentę faktu opłacenia przez pracodawcę składek na pracownicze ubezpieczenie społeczne.

Zaliczenie wymienionego w/w okresów zatrudnienia spowodowało, że odwołujący spełnia warunki konieczne do przyznania emerytury określone w cytowanych wyżej przepisach ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43 ze zm.)

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

W punkcie II wyroku Sąd Okręgowy zgodnie z przepisem art. 118 ust. 1a ustawy emerytalno- rentowej FUS z urzędu orzekł w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zdaniem Sądu Okręgowego, w okolicznościach przedmiotowej sprawy brak było podstaw do stwierdzenia odpowiedzialności organu rentowego, pomimo uwzględnienia odwołania ubezpieczonego. Ubezpieczony za sporny okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w B. przedłożył wprawdzie świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, które to świadectwo z uwagi na wymagania formalne zostało zakwestionowane przez pozwanego. Natomiast za okresy zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) ubezpieczony przedłożył jedynie duplikaty świadectw pracy wystawione w 2012 roku.

Mając na uwadze sformalizowany przebieg postępowania przed organem rentowym jak również występujące ograniczenia dowodowe, do przyznania ubezpieczonemu prawa do żądanego świadczenia konieczne było przeprowadzenie postępowania dowodowego na okoliczność świadczenia przez odwołującego zatrudnienia w warunkach szczególnych.

SSO Ewa Milczarek